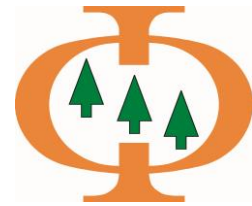

Project Partners

Deliverable: Power point presentation on birds for schools

Action E.1: Information and awareness campaign

LIFE13/NAT/CY/000176 “Improving lowland forest habitats for Birds in Cyprus”

Michalis Antoniou, Nikos Kassinis, Game & Fauna Service

Nicosia, February 2015

ACTION E.1

Information and awareness campaign

DELIVERABLE: Power point presentation on birds for schools

LIFE-FORBIRDS: Improving lowland forest habitats for Birds in Cyprus

Project Data	
Project location	Kavo Gkreko (CY3000005), Koshi - Pallourokambos (CY6000009), Stavrovouni – Potamos Panagias Stazousas (CY6000007)
Project start date:	01/10/2014
Project end date:	31/12/2017
Total budget	978.718 €
EC contribution:	489.359 € (50%)
(%) of eligible costs	100%

Beneficiary Data	
Name of Beneficiary	Department of Forests, Ministry of Agriculture, Rural Development and Environment
Contact person	Mr Takis Tsintides
Postal address	Louki Akrita 26, 1414, Nicosia, Cyprus
Telephone	+357 22805501, +357 99 432686
Fax:	+357 22805542
E-mail	ttsintides@fd.moa.gov.cy
Project Website	http://www.lifeforbirds.eu

Beneficiary responsible for implementation:

Department of Forests

with the support of all consortium members

LIFE FOR BIRDS

LIFE 13 NAT/CY/000176

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ LIFE FOR BIRDS ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΣΕ ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΘΗΡΑΣ ΚΑΙ ΠΑΝΙΔΑΣ

LIFE FOR BIRDS

LIFE 13 NAT/CY/000176

“Βελτίωση πεδινών δασικών οικοτόπων για τα πουλιά στην Κύπρο”

Εμπλεκόμενοι φορείς και Υπηρεσίες :

Υπηρεσία Θήρας και
Πανίδας

Τμήμα Δασών

Φιλοδασικός
Σύνδεσμος
Κύπρου

Πανεπιστήμιο Frederick

ΠΕΡΙΟΧΕΣ–ΖΩΝΕΣ ΕΙΔΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ (ΖΕΠ) ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

ΚΑΒΟ ΓΚΡΕΚΟ

- Βραχώδη παραλιακή περιοχή
- αλμυρικά, χαμηλή ποώδη βλάστηση
- Εναλλαγή με χαμηλούς θάμνους, αοράτους κλπ

ΚΟΣΙΗ ΠΑΛΛΟΥΡΟΚΑΜΠΟΣ

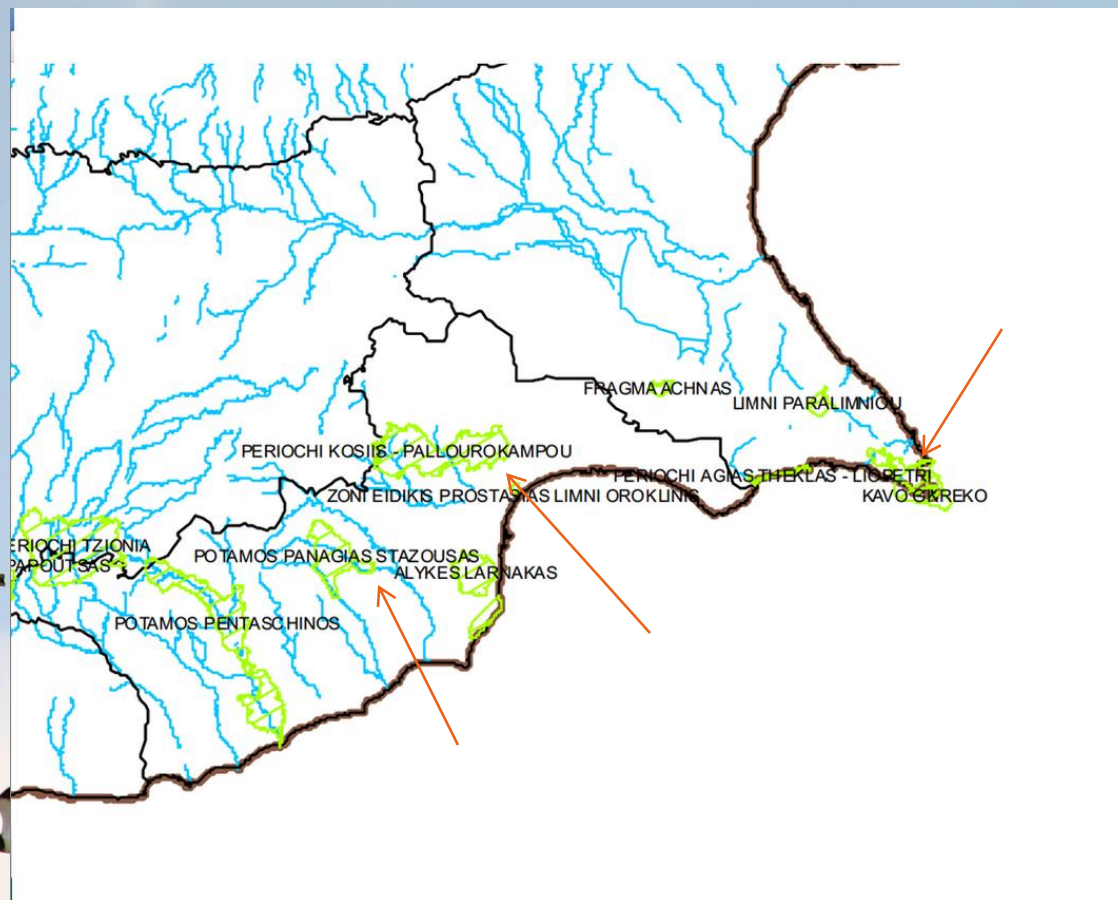
- Ποώδη βλάστηση, φυτείες σιτηρών αγρωστωδών
- χαμηλοί θάμνοι , ελαιόδεντρα και χαρουπιές

ΣΤΑΖΟΥΣΑ ΠΥΡΓΩΝ

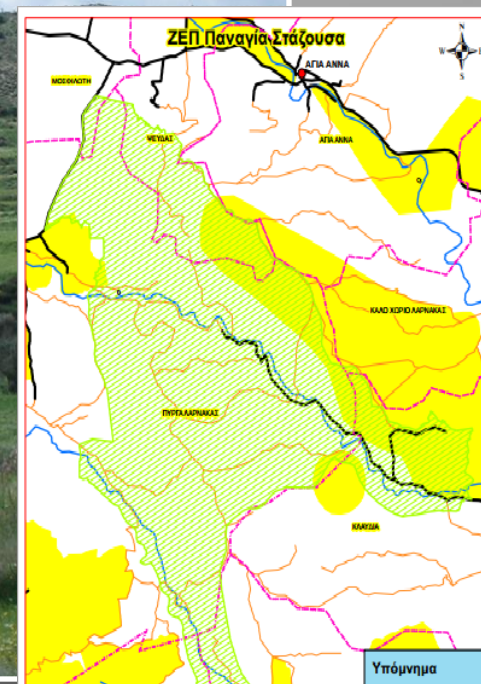
- θαμνώδη βλάστηση που εναλλάσσεται με ποώδη
- πεύκα και ελαιόδεντρα

ΓΕΝΙΚΟΣ ΧΑΡΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΖΕΠ

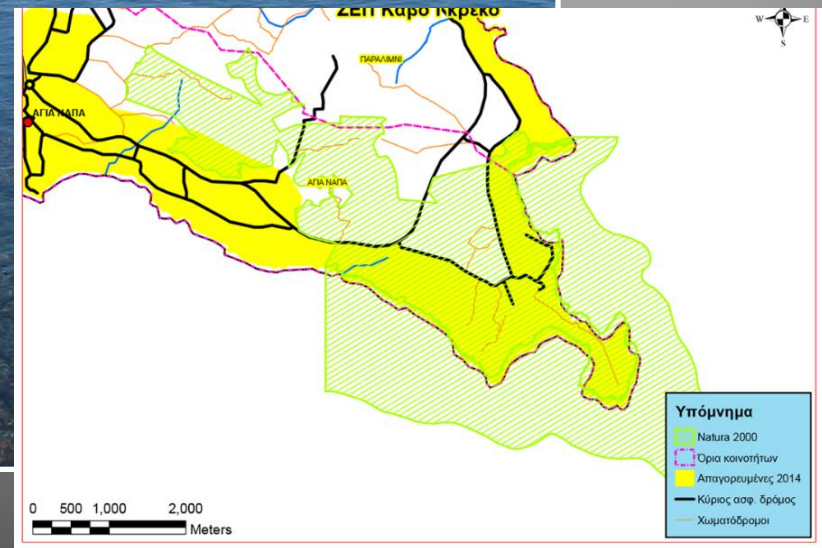
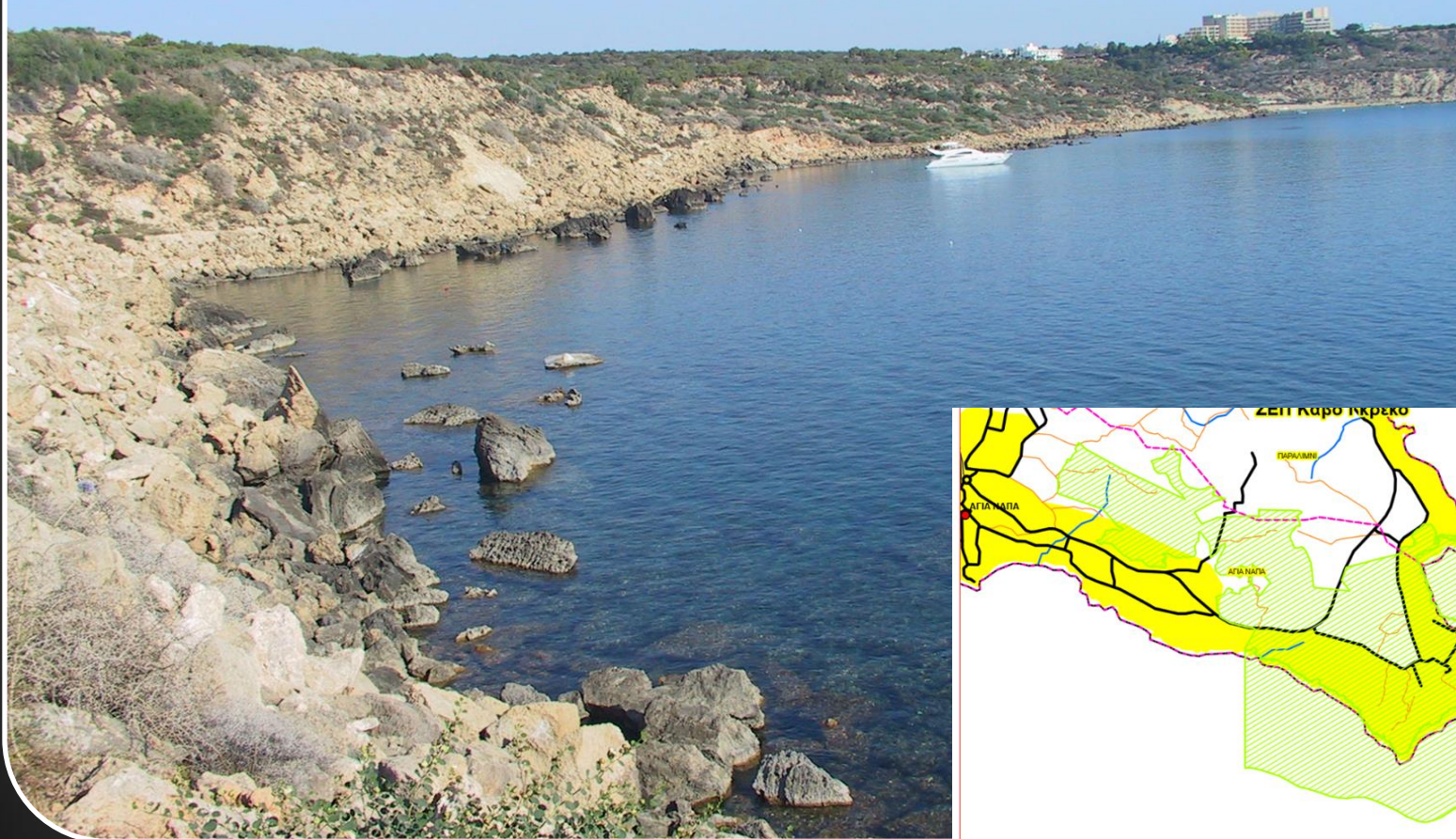
ΠΟΤΑΜΟΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΣΤΑΖΟΥΣΑΣ

Απαγορευμένη περιοχή κυνηγίου
273/1746 εκτάρια = 16%

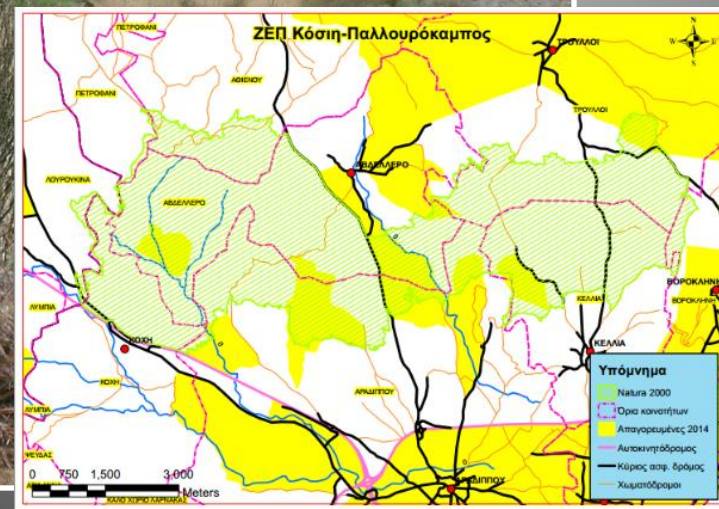
ΚΑΒΟ ΓΚΡΕΚΟ

Απαγορευμένη περιοχή κυνηγίου
457/937 εκτάρια = 48%

ΚΟΣΙΗ - ΠΑΛΛΟΥΡΟΚΑΜΠΟΣ

Απαγορευμένη περιοχή κυνηγίου
526/3721 εκτάρια = 14%

ΚΥΡΙΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΕΙΔΗ ΠΤΗΝΩΝ ΣΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΔΡΑΣΗΣ (1)

Sylvia melanothorax
(Τρυπομάζης)

ΕΝΔΗΜΙΚΑ ΠΤΗΝΑ ΠΟΥ ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ και ΕΙΝΑΙ ΜΟΝΑΔΙΚΑ-

ΠΡΟΣΤΑΥΤΕΥΟΜΕΝΑ

➤ Μαύρο κεφάλι στο αρσενικό , γκριζο στο θηλυκό κοιλιά, με μαύρα στίγματα και κόκκινο δακτύλιο γύρω από τα μάτια του αρσενικού.

➤ **ΣΥΧΝΑΖΕΙ** πυκνές θαμνώδεις περιοχές, από παραθαλάσσιες μέχρι και ορεινές.

➤ **ΤΡΕΦΕΤΑΙ** κυρίως με έντομα και αράχνες.

➤ **ΦΩΛΙΑΖΕΙ** Μαρτίου-Ιουνίου - γεννά 3-5 αυγά μπεζ χρώματος.

➤ Έπώασή διαρκεί 12-13 μέρες, (θηλυκό).

➤ Φωλιά σε πυκνούς θάμνους, σε χαμηλό ύψος από το έδαφος, σε δέντρα και έχει κυπελλοειδές σχήμα, φτιαγμένη από λεπτά αγριόχορτα.

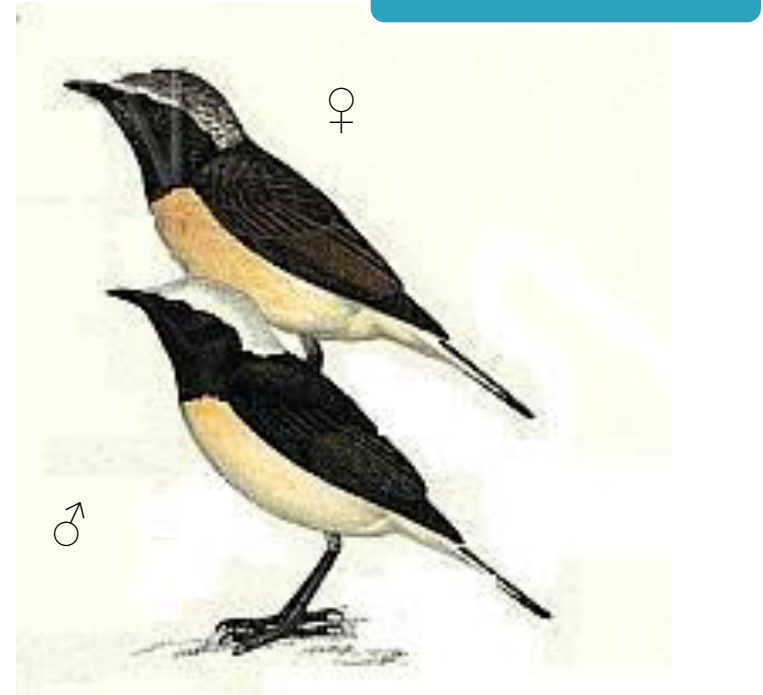
Oenanthe cyprica
(Σκαλιφούρτα)

➤παπαούρα ή ασπροκωλού ή ασπροτζεφαλούσα
➤Γενικά, έχει μαυρόασπρο χρώμα και πιο κανελι
χρώματα το χειμωνα

➤**ΣΥΧΝΑΖΕΙ** σε ανοιχτούς χώρους με βράχους,
σκόρπια δέντρα και θάμνους, αλλά και σε δασωμένες
και κατοικημένες περιοχές

➤**ΤΡΕΦΕΤΑΙ** εντομοφάγο πουλί που τρέφεται με
έντομα όπως σκαθάρια, μυρμήγκια, ακρίδες και
σκουλήκια

➤**ΦΩΛΙΑΖΕΙ** φωλιά κυπελλοειδούς σχήματος, με
χόρτα και ρίζες. Γεννά 4 - 5 αυγά, με χαρακτηριστικό
έντονο γαλάζιο χρώμα με καφέ στίγματα και η
επώασή τους διαρκεί 13 - 14 μέρες

ΚΥΡΙΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΕΙΔΗ ΠΤΗΝΩΝ ΣΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΔΡΑΣΗΣ (2)

ΚΟΣΙΗ
ΠΑΛΟΥΡΟΚΑΜΠΟΣ

ΦΩΛΕΟΠΟΙΗΣΗ
ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗ

Coracias garrulus
(Κράγκα)

Oenanthe cyriaca
(Σκαλιφούρτα)

*Melanocorypha
calandra*
(Μαυροτράσιηλος)

Sylvia melanothorax
(Τρυπομάζης)

*Burhinus
oedicephalus*
(Τρουλλουριά)

Buteo rufinus
(αετοβαρβακίνα)

Coracias garrulus
(Κράγκα)

*Burhinus
oedipnemos*
(Τρουλλουριά)

- σχετικά μεγάλο είδος (38-45 εκ),
- νυκτόβιο και εδαφόβιο, δηλαδή ζει, τρέφεται, αναπαράγεται και κρύβεται στο έδαφος

ΚΥΡΙΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΕΙΔΗ ΠΤΗΝΩΝ ΣΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΔΡΑΣΗΣ (3)

ΣΤΑΖΟΥΣΑ
ΠΥΡΓΑ

ΦΩΛΕΟΠΟΙΗΣΗ
ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗ

Oenanthe cyriaca
(Σκαλιφούρτα)

Coracias garrulus
(Κράγκα)

Sylvia melanothorax
(Τρυπομάζης)

Emberiza caesia
(Φρυγανοτσιχλονο ή
σκουρόβλαχος)

Lanius nubicus
(Παρδαλοκεφάλας)

Buteo rufinus
(αετοβαρβακίνα)

Emberiza caesia
(Φρυγανοτσιχλονο ή
σκουρόβλαχος)

Lanius nubicus
(Παρδαλοκεφάλας)

© - Josef Hlasek
www.hlasek.com
Lanius nubicus 11321

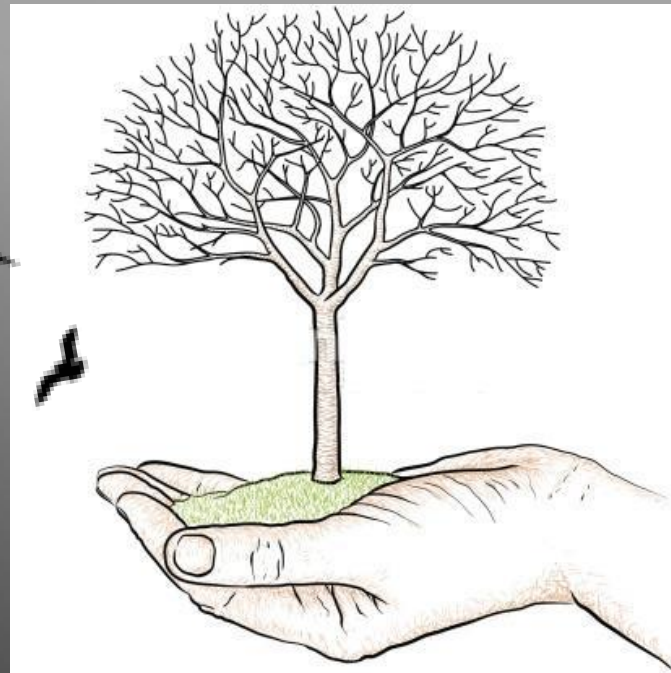
Φωλιάζει σε βράχους ή
ψηλά δέντρα

Buteo rufinus
(αετοβαρβακίνα)

ΔΡΑΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΤΡΕΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ Life for Birds

- Ετοιμασία 2 Π.Ε.Ε.Π (κατασκευή περιβολιών, δημιουργία χωραφιών με ψυχανθή/σιτηρά σε διάκενα του δάσους) και μιας Μ.Ε.Ε.Π (για την κατασκευή του φράγματος).

Δημιουργία παραδοσιακών αγρών (περιβολιών)

- Δημιουργία 5 περιβολιών στις περιοχές του έργου
Δημιουργία κλειστών περιφράξεων περιμετρικά των περιβολιών
- Φύτευση οπωροφόρων δέντρων και δασικών δέντρων και θάμνων για παροχή τροφής και κάλυψης
- Δημιουργία 1 ανθώνα για καλλιέργεια ψυχανθών/σιτηρών

Εγκατάσταση μικρών λιμνών

- Εγκατάσταση 5 υδατοδεξαμενών για τα 5 περιβόλια.
- Εγκατάσταση 5 ποτίστρων (1 σε κάθε περιβόλι).
- Εγκατάσταση ταϊστρων (1 σε κάθε περιβόλι).

- Κατασκευή και εγκατάσταση 200 τεχνητών φωλιών στις περιοχές του έργου.

- Τεχνητές φωλιές για αναπαραγωγή κράγκων, ανθρωποπουλιών και άλλων ειδών

Αυγά και νεοσσοί
ανθρωποπουλιού

Νεοσσοί χρυσοκαράκας

- Απομάκρυνση ξενικών ειδών και αποκατάσταση ιθαγενούς βλάστησης
- Απομάκρυνση 6000 ατόμων εισβλητικών / ξενικών ειδών σε έκταση 6 ha στις περιοχές της Κόσιης και Κάβο Γκρέκο.

Οι Ακακίες (*Acacia saligna*) είναι χωροκατακτητικά ξενικά είδη που με τον καιρό εκτοπίζουν ιθαγενή φυτικά είδη του νησιού (όπως ο Αόρατος στην περιοχή του Κάβο Γκρέκο) και αλλάζουν τη σύσταση των φυτοκοινοτήτων

Ριζικό σύστημα
ακακίας με
παραφυάδες

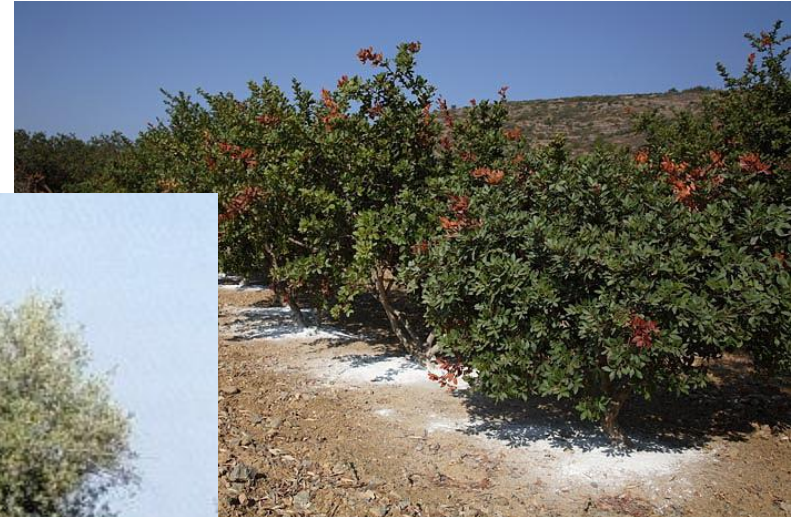
Κάβο Γκρέκο φυτεύσεις με *Juniperus phoenicea* (αόρατος) ,
Olea europaea (ελιά),
Ceratonia siliqua (χαρουπόδεντρο) ,
Pistacia lentiscus (σχοινιά)

αόρατος

ελιά

σχοινιά

Δάσος της Κόσιης φυτεύσεις με *Olea europaea* (ελιές),
Ceratonia siliqua (χαρουπόδεντρο),
Crataegus azarolus (μοσφηλιά),
Pistacia lentiscus (μαστιχόδεντρο)

μοσφηλιά

χαρουπόδεντρο

Συνολικά φυτεύτηκαν 1352 δενδρύλλια.
Νοέμβριος Δεκέμβριος 2015

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΩΝ ΑΦΙΣΩΝ-ΜΙΑ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

ΕΡΓΟ LIFE: Βελτίωση των πεδινών δασικών οικοτόπων για το πουλί στην Κύπρο
LIFE PROJECT: Improving lowland forest habitats for Birds in Cyprus

ΠΟΥΛΙΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ NATURA 2000 «ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΣΤΑΖΟΥΣΑΣ»

WILD BIRDS OF THE NATURA 2000 SITE
"ΡΟΤΑΜΟΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΣΤΑΖΟΥΣΑΣ"

Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΓΙΑ ΤΑ ΠΟΥΛΙΑ
Η περιοχή αποτελεί σημαντικό χώρο για την διατήρηση της βιοποικιλότητας των πεδινών δασικών οικοτόπων. Η περιοχή είναι σημαντική για την διατήρηση της βιοποικιλότητας των πεδινών δασικών οικοτόπων. Η περιοχή είναι σημαντική για την διατήρηση της βιοποικιλότητας των πεδινών δασικών οικοτόπων.

Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΓΙΑ ΤΑ ΠΟΥΛΙΑ
Η περιοχή αποτελεί σημαντικό χώρο για την διατήρηση της βιοποικιλότητας των πεδινών δασικών οικοτόπων. Η περιοχή είναι σημαντική για την διατήρηση της βιοποικιλότητας των πεδινών δασικών οικοτόπων. Η περιοχή είναι σημαντική για την διατήρηση της βιοποικιλότητας των πεδινών δασικών οικοτόπων.

Ουτοπίες: Χρυσόμυλος, Μανρί, Μύρι, Νεαλόι, Στόρες, Χρυσόμυλος, Τσίτες, Κισσόνεσσος

ΕΡΓΟ LIFE: Βελτίωση των πεδινών δασικών οικοτόπων για το πουλί στην Κύπρο
LIFE PROJECT: Improving lowland forest habitats for Birds in Cyprus

ΠΟΥΛΙΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ NATURA 2000 «ΕΘΝΙΚΟ ΔΑΣΙΚΟ ΠΑΡΚΟ ΚΑΒΟ ΓΚΡΕΚΟ»

WILD BIRDS OF THE NATURA 2000
SITE "ΚΑΒΟ ΓΚΡΕΚΟ NATIONAL
FOREST PARK"

Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΓΙΑ ΤΑ ΠΟΥΛΙΑ
Η περιοχή αποτελεί σημαντικό χώρο για την διατήρηση της βιοποικιλότητας των πεδινών δασικών οικοτόπων. Η περιοχή είναι σημαντική για την διατήρηση της βιοποικιλότητας των πεδινών δασικών οικοτόπων. Η περιοχή είναι σημαντική για την διατήρηση της βιοποικιλότητας των πεδινών δασικών οικοτόπων.

Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΓΙΑ ΤΑ ΠΟΥΛΙΑ
Η περιοχή αποτελεί σημαντικό χώρο για την διατήρηση της βιοποικιλότητας των πεδινών δασικών οικοτόπων. Η περιοχή είναι σημαντική για την διατήρηση της βιοποικιλότητας των πεδινών δασικών οικοτόπων. Η περιοχή είναι σημαντική για την διατήρηση της βιοποικιλότητας των πεδινών δασικών οικοτόπων.

Ουτοπίες: Χρυσόμυλος, Μανρί, Μύρι, Νεαλόι, Στόρες, Χρυσόμυλος, Τσίτες, Κισσόνεσσος

ΕΡΓΟ LIFE: Βελτίωση των πεδινών δασικών οικοτόπων για το πουλί στην Κύπρο
LIFE PROJECT: Improving lowland forest habitats for Birds in Cyprus

ΠΟΥΛΙΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ NATURA 2000 «ΚΟΣΗ-ΠΑΛΛΟΥΡΟΚΑΜΠΟΣ»

WILD BIRDS OF THE NATURA 2000
SITE "KOSHI-PALLOUROKAMPOS"

Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΓΙΑ ΤΑ ΠΟΥΛΙΑ
Η περιοχή αποτελεί σημαντικό χώρο για την διατήρηση της βιοποικιλότητας των πεδινών δασικών οικοτόπων. Η περιοχή είναι σημαντική για την διατήρηση της βιοποικιλότητας των πεδινών δασικών οικοτόπων. Η περιοχή είναι σημαντική για την διατήρηση της βιοποικιλότητας των πεδινών δασικών οικοτόπων.

Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΓΙΑ ΤΑ ΠΟΥΛΙΑ
Η περιοχή αποτελεί σημαντικό χώρο για την διατήρηση της βιοποικιλότητας των πεδινών δασικών οικοτόπων. Η περιοχή είναι σημαντική για την διατήρηση της βιοποικιλότητας των πεδινών δασικών οικοτόπων. Η περιοχή είναι σημαντική για την διατήρηση της βιοποικιλότητας των πεδινών δασικών οικοτόπων.

Ουτοπίες: Χρυσόμυλος, Μανρί, Μύρι, Νεαλόι, Στόρες, Χρυσόμυλος, Τσίτες, Κισσόνεσσος

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΩΝ ΣΗΜΕΙΩΝ ΜΕ ΠΙΝΑΚΙΔΕΣ ΣΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΚΑΙ ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΜΕ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ -ΠΕΡΙΠΤΕΡΑ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

ΠΑΡΑΝΟΜΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΑ ΠΤΗΗΝΑ

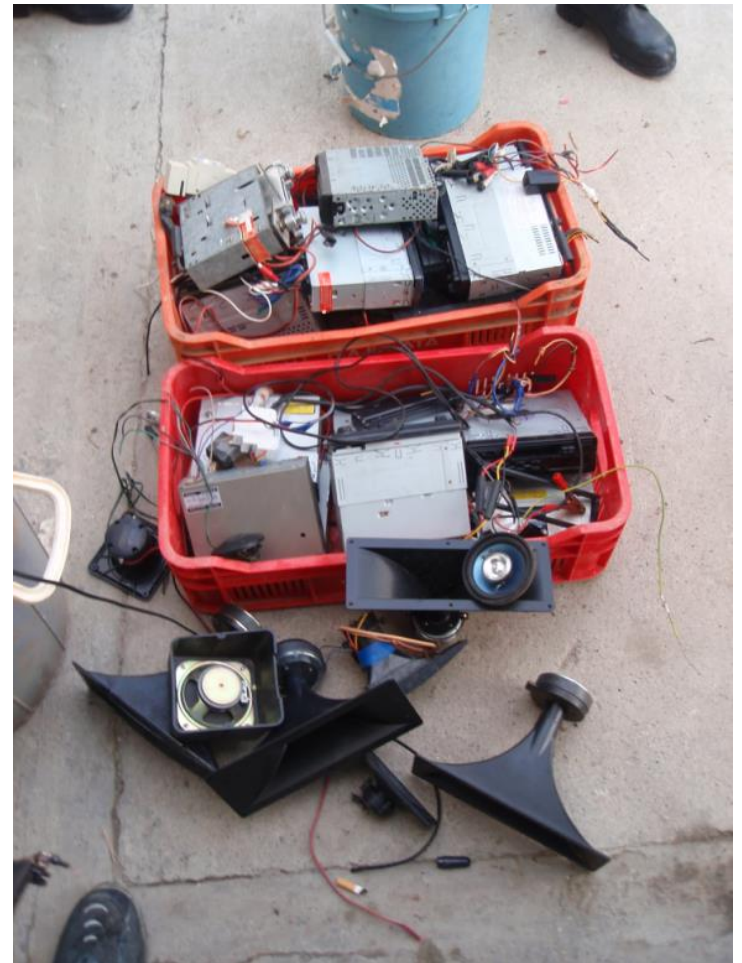
ΠΑΤΑΞΗ ΚΑΘΕ ΠΑΡΑΝΟΜΙΑΣ– Μέσα παράνομης παγίδευση πτηνών

Άλλα μέσα λαθροθηρίας και καταστροφικών
συνεπειών κυρίως στη φωλεοποίηση των πτηνών.

ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΣ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΗΓΩΝ

Emberiza caesia
(Φρυγανοτσίχλονο)

Άλλες παρανομίες στις περιοχές δράσης

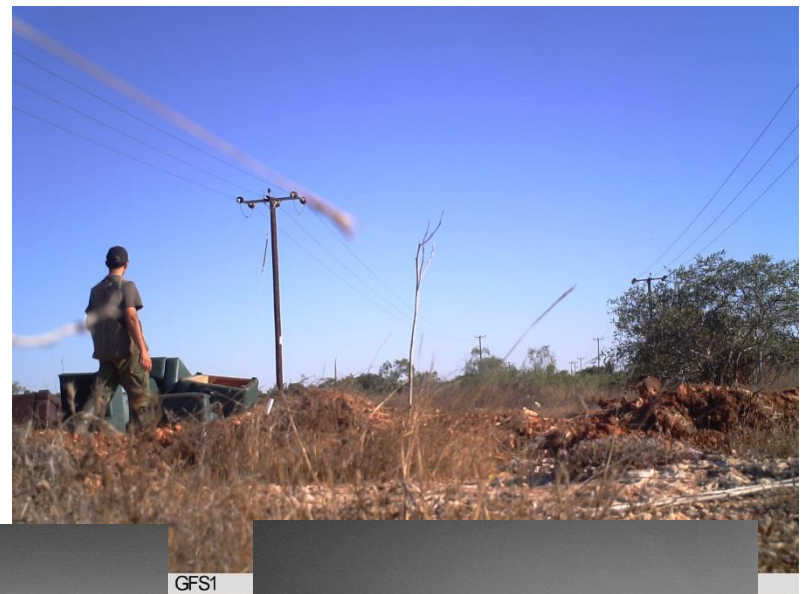
- Παράνομη λατόμηση
- Παράνομη και ανεξέλεγκτη διάνοιξη δρόμων (κυρίως στην περιοχή Κάβο Γκρέκο)
- Παράνομοι σκουπιδότοποι (απόρριψη σκουπιδιών, μπάζων κλπ)

Παράνομος σκουβαλότοπος στην περιοχή Κάβο Γκρέκο

Άλλες παρανομίες στις περιοχές δράσης

Παράνομο λατομείο στην περιοχή Στάζουσας Πυργών

Παράνομος σκουπιδότοπος στην περιοχή Κόσιης

Άλλες παρανομίες στις περιοχές δράσης

Παράνομο λατομείο στη περιοχή
Στάζουσας Πυργών

Παράνομη απόρριψη μπάζων
στην περιοχή Κόσιης

Ερωτήσεις

Ευχαριστώ για τη προσοχή σας

